

PRAKSISOVERSIGT · ERHVERVSRET

Praksisoversigt over selskabsorganernes kompetencefordeling og generalklausulen

Kompetencefordeling mellem generalforsamling, bestyrelse/tilsynsråd og direktion samt legalitetskontrollen efter selskabslovens §§ 108, 109 og 127

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 34 afgørelser · 1993-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Selskabsloven bygger på en fast organmodel: kapitalejerne træffer beslutning på generalforsamlingen, bestyrelsen (eller tilsynsrådet) varetager den overordnede ledelse og kontrol, og direktionen den daglige ledelse. Legalitetskontrollen med de beslutninger, organerne træffer, hviler på generalklausulen i selskabslovens § 108 og dens ledelsesmæssige pendant i § 127, med søgsmålsadgangen og fristerne i § 109 som den processuelle ramme. Praksis viser to gennemgående mønstre: domstolene er tilbageholdende med at tilsidesætte flertallets forretningsmæssige beslutninger efter § 108, og Erhvervsstyrelsen og Erhvervsankenævnet afviser konsekvent at foretage den bevisbedømmelse, som en gyldighedsprøvelse forudsætter – den hører under domstolene efter §§ 20 og 109.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Kapitalejernes beslutningskompetence udøves på generalforsamlingen, jf. selskabslovens § 76, stk. 1, og kapitalejerne er efter forarbejderne til § 111 "de ultimative beslutningstagere" i ethvert kapitalsselskab.
- 02** Et kapitalsselskab kan frit vælge mellem bestyrelsesmodellen (§ 111, stk. 1, nr. 1) og direktions-/tilsynsrådsmodellen (§ 111, stk. 1, nr. 2), men i aktieselskaber kan en direktør hverken være formand eller næstformand for bestyrelsen, og flertallet af bestyrelsen skal være ikke-direktører.
- 03** Tilsynsrådet er efter forarbejderne alene et kontrolorgan uden ledelsesbeføjelser – det kan ikke tiltage sig ledelsesopgaver, selv om det i loven betegnes som det øverste ledelsesorgan.
- 04** Bestyrelsens pligter efter § 115 er kumulative kontrolpligter: forsvarlig organisation, tilfredsstillende bogføring og regnskabsaflæggelse, procedurer for risikostyring og interne kontroller, løbende finansiell rapportering, tilsyn med direktionen og et til enhver tid forsvarligt kapitalberedskab.
- 05** Kravet om forsvarligt kapitalberedskab er en løbende handlenorm knyttet til et likviditetskriterium – ledelsen må ikke pådrage selskabet forpligtelser, det realistisk ikke kan dække, og har pligt til at standse virksomheden, når forsvarlig videreførelse ikke længere er mulig.
- 06** Direktionens daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter selskabets forhold er af usædvanlig art eller stor betydning; sådanne kræver særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, jf. § 117, stk. 1.

- 07** Generalklausulen i § 108 er objektiveret: ordene "egnet til" fjerner kravet om subjektivt misbrug, mens begrænsningen ligger i kravene om "åbenbar" egnethed og en "utilbørlig fordel", dvs. en helt eller delvist vederlagsfri formueforskydning.
- 08** Ledelsen er bundet af en tilsvarende generalklausul i § 127, stk. 1, og må ikke efterkomme generalforsamlingsbeslutninger, der er ugyldige som stridende mod loven eller vedtægterne.
- 09** Søgsmål om en generalforsamlingsbeslutning skal anlægges inden 3 måneder, jf. § 109, stk. 2, men fristen gælder ikke ved nulliteter, manglende samtykke eller væsentlig tilsidesættelse af indkaldelsesreglerne, og kan efter § 109, stk. 3, nr. 4, forlænges til højst 24 måneder.
- 10** Manglende indkaldelse af en mindretalskapitalejer kan gøre generalforsamlingens beslutning til en nullitet – Erhvervsankenævnet nåede dette resultat for en udbyttebeslutning på 13 mio. kr.
- 11** Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed ikke foretage den bevisbedømmelse, en gyldighedsprøvelse forudsætter; adgangen til administrativ udslettelse er begrænset til fejlskrift, sagsbehandlerfejl og åbenbare nulliteter, jf. § 20.
- 12** Ejeraftaler er ikke bindende for kapitalselskabet og de beslutninger, generalforsamlingen træffer, jf. § 82 – men en generalforsamlingsbeslutning, der bygger på en ejeraftale, er ikke dermed en åbenbar nullitet, som styrelsen kan slette administrativt.
- 13** Erhvervsstyrelsen har pligt til at indkalde til ekstraordinær generalforsamling efter § 93, stk. 2, når den berettigede har dokumenteret sin ret uden nærmere bevismæssig bedømmelse – også når en panthaver har tiltrådt stemmeretten ved misligholdelse.
- 14** Passivitet kan fortabe retten til at gøre indsigelse mod gyldigheden af generalforsamlingsbeslutninger, selv hvor indkaldelse ubestridt ikke er sket.
- 15** Bestyrelshvervet er efter Ligebehandlingsnævnets praksis hverken et ansættelsesforhold eller en tjenesteydelse – bestyrelsesmedlemmer agerer uafhængigt af den daglige ledelse og vælges af kapitalejerne, hvilket understøtter organmodellens kompetenceadskillelse.
- 16** Selskabsloven og voldgiftsloven er ikke til hinder for, at selskabet og et bestyrelsesmedlem aftaler voldgift om selskabets erstatningskrav, og § 364, stk. 1, om generalforsamlingens søgsmålsbeslutning afskærer ikke voldgiftsaftaler.

Selskabslovens organmodel: generalforsamlingen som kapitalejernes beslutningsforum

Udgangspunktet for hele den selskabsretlige governance-ramme er [selskabslovens § 76, stk. 1](#), hvorefter kapitalejernes ret til at træffe beslutninger i kapitalselskabet udøves *på generalforsamlingen*. Kompetencen er organbundet: den enkelte kapitalejer har uden for generalforsamlingen ingen selskabsretlig beslutningsmagt, og omvendt kan ledelsen ikke tiltage sig de beføjelser, loven henlægger til kapitalejerne.

Forarbejderne til den nuværende selskabslov formulerer princippet som et fælles træk ved samtlige tilladte ledelsesstrukturer:

"Et andet vigtigt fælles træk er, at kapitalejerne altid udgør de ultimative beslutningstagere, sådan at medlemmerne af selskabets øverste ledelsesorgan (bestyrelsen, tilsynsrådet eller i anpartsselskaber med kun et selskabsorgan, direktionen) enten helt eller i hvert fald for flertallets vedkommende vælges eller ansættes af kapitalejerne på generalforsamlingen."

De almindelige bemærkninger til lovforslaget til selskabsloven (L 170, folketingsåret 2008-09) understreger, at forslaget bygger på **betænkning nr. 1498/2008 om modernisering af selskabsretten** fra Udvalget til Modernisering af Selskabsretten, og at hensigten var at give "fuld fleksibilitet med hensyn til valg af selskabets struktur og ledelsesorganer" – men under ansvar:

"Forslaget lægger op til en øget fleksibilitet for ledelsen. Med handlefriheden følger dog ansvar, da ledelsen konkret vil skulle vurdere, om det rigtige beslutningsgrundlag er til stede, eller om der f.eks. er behov for ekstern bistand."

Fleksibiliteten i organvalget er altså modsvaret af en skærpet pligt- og kontrolstruktur, som konkretiseres i §§ 115-118 og af de to generalklausuler i §§ 108 og 127.

En række beslutninger er ufravigeligt henlagt til generalforsamlingen: vedtægtsændringer (§ 106), valg af revisor (§ 144, stk. 1) og beslutning om at anlægge erstatningssøgsmål mod stiftere, ledelsesmedlemmer, revisorer, vurderingsmænd, granskingsmænd, ejerbogsførere eller kapitalejere (§ 364, stk. 1). Rækkevidden af den sidstnævnte kompetence blev afklaret af Højesteret i [BS-49652/2025-HJR](#), jf. nærmere nedenfor.

LOV

[Selskabsloven § 76, stk. 1](#)
[Selskabsloven § 106](#)
[Selskabsloven § 111, stk. 1](#)
[Selskabsloven § 144, stk. 1](#)
[Selskabsloven § 364, stk. 1](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Voldgiftsklausul i bestyrelsesaftale er gyldig og binder konkursbo – selskabslovens § 364, 17.04.2026
stk. 1 begrænser ikke adgangen til at aftale voldgift

§ 2 Ledelsesstrukturvalget i § 111 og forbuddet mod personsammenfald

[Selskabslovens § 111, stk. 1](#) giver kapitalselskabet valget mellem to strukturer:

Model	Organer	Overordnet/strategisk ledelse	Daglig ledelse	Tilsyn med direktionen
§ 111, stk. 1, nr. 1	Bestyrelse + direktion	Bestyrelsen	Direktionen	Bestyrelsen, jf. § 115, nr. 4
§ 111, stk. 1, nr. 2	Direktion (+ tilsynsråd i A/S)	Direktionen, jf. § 117, stk. 2	Direktionen	Tilsynsrådet, jf. § 116, nr. 4

To strukturelle værn er ufravigelige i aktieselskaber. For det første skal flertallet af bestyrelsens medlemmer være personer, som ikke er direktører i selskabet, og for det andet kan en direktør ikke være formand eller næstformand for bestyrelsen. Forarbejderne begrundet begge dele med kontrolfunktionen:

"Denne regel er indsat for at sikre, at bestyrelsen kan udøve både den overordnede strategiske ledelse og en kontrolfunktion over for direktionen."

"Forbuddet i sidste punktum mod, at en direktør i et aktieselskab vælges til formand for bestyrelsen, er en konsekvens af lovens fordeling af opgaver og ansvar mellem direktion og bestyrelse. [...] Da bestyrelsens næstformand må anses for at være stedfortræder for bestyrelsesformanden, skal denne opfylde de samme krav, som gælder for formanden og må således heller ikke samtidigt være direktør i kapitalselskabet."

Forarbejderne præciserer samtidig, at der ikke er noget til hinder for, at en direktør i et moderselskab er bestyrelsesformand i et underliggende kapitalselskab.

I den tostrengede model gælder et tilsvarende forbud mod personsammenfald: et direktionsmedlem kan ikke sidde i tilsynsrådet. Tilsynsrådets kompetence er efter forarbejderne rent kontrollerende:

"Tilsynsrådets opgave er først og fremmest at føre tilsyn med direktionen, og selvom tilsynsrådet udgør en del af kapitalselskabets ledelse, har det kun kontrolfunktioner og ikke ledelsesbeføjelser [...] Det forhold, at tilsynsrådet i loven betegnes som det øverste ledelsesorgan ændrer ikke ved, at tilsynsrådet ikke har egentlige ledelsesmæssige opgaver."

Denne begrænsning slår også igennem på tegningsretten: efter § 135, stk. 2 kan medlemmerne af tilsynsrådet ikke tegne kapitalselskabet, mens tilsynsrådet efter § 135, stk. 4 omvendt kan repræsentere selskabet, når der anlægges sag mod eller af et direktionsmedlem, eller når direktionen er inhabil.

Forarbejderne knytter udtrykkeligt valgfriheden til EU-rettens etableringsfrihed og henviser til EU-Domstolens dom i **Centros**-sagen (sag C-212/97) om, at der er valgfrihed mellem selskabsformerne i EU. Bestyrelsens og tilsynsrådets minimumsstørrelse i aktieselskaber er tre personer, jf. § 111, stk. 2, og lovens regler om bestyrelses- og tilsynsrådsmedlemmer gælder tilsvarende for suppleanter, jf. § 111, stk. 4.

At bestyrelseshvervet er strukturelt adskilt fra ansættelsesforhold og fra den daglige ledelse, bekræftes af praksis uden for selskabsretten. Ligebehandlingsnævnet afviste i [22-8351](#) at behandle en klage over aldersdiskrimination ved indstilling til en pensionskassebestyrelse, fordi flertallet fandt, at hvervet ikke er "erhvervsmæssig beskæftigelse": bestyrelsesmedlemmer agerer uafhængigt af en overordnet daglig ledelse, opstiller til valg for at varetage medlemsinteresser, og honorering er ikke et retskrav, men besluttet af generalforsamlingen. Tilsvarende fastslog nævnet i [2015-6811-12032](#), at der ikke består et ansættelsesforhold mellem banken og medlemmerne af aktionærråd eller bestyrelse, og at

"en aktionærs mulighed for at opnå valg til en banks aktionærråd eller bestyrelse ikke er omfattet af ligestillingslovens anvendelsesområde."

Også i [Ligebehandlingsnævnets afgørelse af 27. november 2014 om et kvindekrisecenters vedtægter](#) blev det tillagt vægt, at bestyrelseshvervet var ulønnet og derfor ikke kunne karakteriseres som en tjenesteydelse.

LOV	Selskabsloven § 111, stk. 1-4	Selskabsloven § 116	Selskabsloven § 117, stk. 2
	Selskabsloven § 135, stk. 2, 4		
PRAKSIS	Ligebehandlingsnævnet · Spørgsmål om aldersdiskrimination ved valg til pensionskassebestyrelse faldt uden for Ligebehandlingsnævnets kompetence		30.04.2024
	Ligebehandlingsnævnet · Ligebehandlingsnævnets afvisning af klage om kønsfordeling i aktionærråd og bestyrelse		30.04.2016
	Ligebehandlingsnævnet · Afvisning af sag om påstået kønskrav til bestyrelsesposter i kvindekrisecenter		27.11.2014

Bestyrelsens og tilsynsrådets pligtkatalog i §§ 115-116 og § 3 direktionens ansvar efter §§ 117-118

[Selskabslovens § 115](#) opregner bestyrelsens pligter i selskaber med bestyrelse: ud over at varetage den overordnede og strategiske ledelse og sikre en forsvarlig organisation skal bestyrelsen påse, at bogføring og regnskabsaflæggelse er tilfredsstillende (nr. 1), at der er etableret de fornødne procedurer for risikostyring og interne kontroller (nr. 2), at bestyrelsen løbende modtager den fornødne rapportering om selskabets finansielle forhold (nr. 3), at direktionen udøver sit hverv behørigt og efter bestyrelsens retningslinjer (nr. 4), og at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt (nr. 5). [§ 116](#) pålægger tilsynsrådet et næsten identisk katalog – dog uden ledelsesopgaven og uden henvisningen til bestyrelsens retningslinjer.

Forarbejderne placerer bestemmelsen historisk:

"Bestemmelsen er i grundtræk en videreførelse af den tidligere gældende regel i aktieselskabslovens § 54, stk. 3, som blev indsat i loven i 1993 efter Nordisk Fjer-sagen."

Om forpligtelsen til at sikre en forsvarlig organisation hedder det:

"En organisation af selskabets virksomhed indebærer f.eks. en fastlæggelse af hovedlinjerne for, hvordan virksomheden tilrettelægges, herunder hvilke rammer der skal gælde for investeringer, hvordan selskabet skal finansieres og hvilke ledelses- og ansættelsespolitikker, der skal gælde."

Kravet om forsvarligt kapitalberedskab er efter forarbejderne en løbende handlenorm knyttet til et likviditetskriterium, ikke et objektivt krav om yderligere kapitalindskud:

"Det er både ledelsens ret og pligt at videreføre et selskab i finansiell krise og forsøge at overvinde denne, men ledelsen må ikke pådrage selskabet yderligere forpligtelser, som det realistisk ikke kan dække. Ledelsens ansvar for selskabets forsvarlige kapitalberedskab indebærer også et ansvar for driften og dermed en pligt til at standse dets virksomhed, når en forsvarlig videreførelse ikke længere er mulig."

Forarbejderne understreger, at vurderingen er selskabsspecifik og fremadrettet – "et kapitalselskab med stabile indtægter og begrænset investeringsbehov har således typisk brug for mindre egenkapital end et nystartet kapitalselskab" – og at der ikke er tilsigtet en skærpelse af ledelsens ansvar over for kreditorerne; ansvaret bedømmes fortsat efter culpanormen. Selve det erstatningsretlige ledelsesansvar behandles ikke her, men i praksisoversigten om [bestyrelsesansvar](#).

Ansvaret for kapitalberedskabet er delt mellem organerne: det påhviler bestyrelsen efter § 115, nr. 5, tilsynsrådet efter § 116, nr. 5, og direktionen efter [§ 118, stk. 2](#), der samtidig pålægger direktionen at sikre lovlig bogføring og betryggende formueforvaltning, jf. [§ 118, stk. 1](#).

Den skarpeste kompetencegrænse ligger i [§ 117, stk. 1](#): direktionen skal følge bestyrelsens retningslinjer og anvisninger, og

"Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter kapitalselskabets forhold er af usædvanlig art eller stor betydning."

Sådanne dispositioner kræver særlig bemyndigelse fra bestyrelsen, medmindre bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe – i så fald skal bestyrelsen snarest muligt underrettes. Vælger selskabet

direktionsmodellen efter § 111, stk. 1, nr. 2, forskydes kompetencen: direktionen varetager efter § 117, stk. 2 både den overordnede og strategiske og den daglige ledelse og skal sikre en forsvarlig organisation.

Forarbejderne til § 115 sammenfatter konsekvensen af bestyrelsens overordnede ledelsesansvar præcist: "Dette betyder, at bestyrelsen træffer afgørelse i alle sager af større betydning for kapitalsekskabet."

LOV

Selskabsloven § 115

Selskabsloven § 116

Selskabsloven § 117, stk. 1, 2

Selskabsloven § 118, stk. 1, 2

§ 4 Formandens indkaldelsespligt, beslutningsdygtighed, protokol og inhabilitet (§§ 123, 124, 128 og 131)

Den interne beslutningsproces i det øverste ledelsesorgan er reguleret i §§ 123-131 og udgør den formelle ramme, som en senere gyldighedsprøvelse måles mod.

- **Indkaldelse.** Efter § 123 skal formanden for bestyrelsen eller tilsynsrådet i et aktieselskab sikre, at organet holder møde, når det er nødvendigt, og påse, at *samtlig*e medlemmer indkaldes. Et ledelsesmedlem og den generalforsamlingsvalgte revisor kan forlange organet indkaldt. En direktør har ret til at være til stede og udtale sig, medmindre organet konkret bestemmer andet.
- **Beslutningsdygtighed.** Efter § 124, stk. 1 er organet beslutningsdygtigt, når over halvdelen af samtlige medlemmer er repræsenteret, men "beslutninger må dog ikke træffes, uden at så vidt muligt samtlige medlemmer har haft adgang til at deltage i sagens behandling". Beslutninger træffes ved simpelt flertal, jf. § 124, stk. 3, og vedtægterne kan tillægge formandens stemme afgørende vægt ved stemmelighed.
- **Protokol.** Efter § 128 føres der protokol over forhandlingerne, som underskrives af samtlige tilstedeværende medlemmer, og et uenigt medlem har ret til at få sin mening indført. Protokollen er i praksis det centrale bevismiddel for, om § 115-pligterne er iagttaget.
- **Inhabilitet.** § 131 forbyder et ledelsesmedlem at deltage i behandlingen af spørgsmål om aftaler mellem selskabet og den pågældende selv, om søgsmål mod den pågældende selv, eller om aftaler og søgsmål vedrørende tredjemand, hvis medlemmet har en væsentlig interesse, der kan stride mod selskabets. Inhabilitetsreglen suppleres af § 127, stk. 2, hvorefter aftaler mellem en enekapitalejer og selskabet kun er gyldige, hvis de affattes på en måde, der senere kan dokumenteres – bortset fra sædvanlige vilkår som led i et løbende mellemværende.

Inhabilitetsreglen har en organisatorisk pendant i § 135, stk. 4, hvorefter tilsynsrådet kan repræsentere selskabet, hvor direktionens medlemmer er inhabile eller af andre grunde ikke kan repræsentere selskabet. Forarbejderne til § 111 fremhæver netop denne situation som det praktiske anvendelsesområde for tilsynsrådets repræsentationsbeføjelse.

At formkravene ikke er ordensforskrifter, men kan slå igennem på gyldigheden, viser Erhvervsankenævnets kendelse i 04-117.797, hvor manglende indkaldelse af en mindretalsaktionær til den ordinære generalforsamling førte til, at en udbyttebeslutning på 13 mio. kr. blev anset for ugyldig som nullitet.

LOV

Selskabsloven § 123

Selskabsloven § 124, stk. 1, 3

Selskabsloven § 127, stk. 2

Selskabsloven § 128

Selskabsloven § 131

PRAKSIS **Erhvervsankenævnet** · Generalforsamlingsbeslutning ugyldig som nullitet – Mindretsaktionær ikke indkaldt til ordinær generalforsamling medførte ugyldighed af udbyttebeslutning på 13 mio. kr. 06.05.2005

Generalklausulen i § 108: objektivering, "åbenbar" egnethed og "utilbørlig fordel"

§ 5

Selskabslovens § 108 er kort, men bærer hele den materielle legalitetskontrol med flertallets magtudøvelse:

"Der må på generalforsamlingen ikke træffes beslutning, som åbenbart er egnet til at skaffe visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning."

Bestemmelsen viderefører uændret retstilstanden efter den tidligere anpartsselskabslovs § 35 og aktieselskabslovens § 80. Forarbejderne beskriver den som en lovfæstelse af en almindelig grundsætning og redegør udførligt for, hvorfor kriteriet blev objektiveret:

"Som betingelse for, at en generalforsamlingsbeslutning kunne erklæres ugyldig, synes dansk domstolspraksis, jf. Højesterets dom som refereret i U1921.250 H, at have krævet, at der konstateres at foreligge »et misbrug« af stemmeretten. Det vil sige, at den eller de, der har gennemført beslutningen, har været klar over, at de derved krænkede andre kapitalejeres (eller kapitalselskabets) ret. Ved ikke at anvende ordet »misbrug« i forslaget undgås det at komme ind på de mange usikre forhold af subjektiv karakter ved beslutningens tilblivelse. Den fornødne begrænsning ligger i kravet om, at beslutningens egnethed til at skaffe visse kapitalejere (eller andre) en fordel skal være »åbenbar«, og i kravet om, at denne fordel skal kunne karakteriseres som »utilbørlig«, se 1969-betænkning, s. 118-119."

De tre nøglebegreber udlægges således:

Begreb	Indhold efter forarbejderne
"egnet til"	En objektivering – der kræves ikke en subjektiv opfattelse af forholdet som utilbørligt
"åbenbar"	Der skal foreligge en klart urimelig udøvelse af indflydelse
"utilbørlig fordel"	Der skal utvivlsomt foreligge urimelighed; kravet om en "fordel" forudsætter en formueforskydning, der opnås helt eller delvist vederlagsfrit

Tilføjelsen "eller kapitalselskabets bekostning" udvider anvendelsesområdet: reglen gælder, "selv om beslutningen ikke direkte rammer andre kapitalejere, men fordelten opnås på kapitalselskabets bekostning". Forarbejderne knytter udtrykkeligt bestemmelsen til den øgede fleksibilitet i 2009-loven: Udvalget til Modernisering af Selskabsretten "forventer, at bestemmelsen kan rumme de yderligere behov, der følger af de af forslagens ændringer, der giver udvidet fleksibilitet og handlerum til ledelsen, og det ansvar der følger med".

Bestemmelsens historiske rødder ligger i det fællesnordiske lovsamarbejde. **Betænkning nr. 540/1969 om en fællesnordisk aktieselskabslovgivning** behandlede generalklausulen i den daværende § 80 og dens ledelsesmæssige pendant i udkastets § 62 og fastslog, at reglen for generalforsamlingen også måtte gælde bestyrelsens og direktionens dispositioner på selskabets vegne – dels fordi det følger af ledelsens ansvar for forsvarlig ledelse, dels for at udelukke modsætningslutninger fra generalforsamlingsreglen. Betænkningen fremhæver samtidig, at der "under de nordiske drøftelser fra alle sider været enighed om, at minoritetsbeskyttelsen er et centralt problem i en moderne aktieselskabslov". For børsnoterede selskaber blev minoritetsbeskyttelsen og generalklausulen i de dagældende §§ 63 og 80 behandlet i **betænkning nr.**

1230/1992 om børsnoterede selskaber, der understregede, at "det primært er aktionærerne selv, der via bestemmelserne om mindretalsbeskyttelsen i aktieselskabsloven skal sikre deres interesser i selskaberne".

I praksis påberåbes § 108 typisk sammen med kapitalbeslutninger, der udvander en minoritet. Østre Landsret stadfæstede i [BS-10621/2023-OLR](#) den såkaldte "elevatormodel" i BCHG Holding A/S – en kapitalnedsættelse kombineret med kapitalforhøjelse under fravigelse af fortegningsretten under covid-19-krisen – hvor bl.a. [§ 108](#), [§ 106](#), [§ 157](#), [§ 161](#), [§ 162](#) og [§ 188](#) indgik i prøvelsen. Afgørelsen illustrerer, at en kapitalbeslutning, der er truffet med den fornødne majoritet og under iagttagelse af lovens procedurer, ikke uden videre tilsidesættes efter § 108, selv om den er stærkt byrdefuld for minoriteten.

At konflikter om selve kapitalforhøjelsen oftere føres på aftaleretligt grundlag mellem kapitalejerne indbyrdes end på § 108, ses af Sø- og Handelsrettens dom i [H-57-05](#) om kapitalforhøjelse i strid med en aktionæroverenskomst – en sontring, der har fået selvstændig lovhjemmel i [§ 82](#), jf. nedenfor. Tvister mellem kapitalejere indbyrdes, herunder tvangsindløsning, behandles nærmere i praksisoversigten om [aktionærkonflikt](#).

LOV

[Selskabsloven § 82](#)[Selskabsloven § 106](#)[Selskabsloven § 108](#)

PRAKSIS

Landsretten · Stadfæstelse af elevatormodel i BCHG Holding A/S: Kapitalnedskrivning og fravigelse af fortegningsret under Covid-19 krisen 07.01.2025

Sø- og Handelsretten · Kapitalforhøjelse i strid med aktionæroverenskomst – Sø- og Handelsrettens dom 15.11.2006

§ 6 Ledelsens generalklausul i § 127 og forbuddet mod at efterkomme ulovlige beslutninger

Generalklausulen har en spejling på ledelsessiden. [Selskabslovens § 127, stk. 1](#) består af to selvstændige normer:

"Medlemmerne af kapitalselskabets ledelse må ikke disponere således, at dispositionen er åbenbart egnet til at skaffe visse kapitalejere eller andre en utilbørlig fordel på andre kapitalejeres eller kapitalselskabets bekostning. Medlemmerne af kapitalselskabets ledelse må ikke efterkomme generalforsamlingsbeslutninger eller beslutninger truffet af andre selskabsorganer, hvis beslutningen måtte være ugyldig som stridende mod lovgivningen eller kapitalselskabets vedtægter."

Første punktum anvender nøjagtig samme kriterier som § 108 – "åbenbart egnet" og "utilbørlig fordel" – på ledelsens dispositioner. Anden punktum er den selskabsretlige lydhedsbegrænsning: ledelsen kan ikke dække sig bag en instruks fra generalforsamlingen, hvis instruksen selv er ugyldig. Denne konstruktion går tilbage til det nordiske lovarbejde, jf. **betænkning nr. 540/1969**, hvor det anføres, at bestyrelse og direktion "ikke [kan] dække sig bag en beslutning af generalforsamlingen eller et andet selskabsorgan, når beslutningen er ugyldig, fordi den strider mod aktieselskabsloven eller selskabets vedtægter".

Kombinationen af §§ 108 og 127 betyder, at legalitetskontrollen er dobbelt: en beslutning kan angribes både som generalforsamlingsbeslutning (efter § 109) og som ledelsesdisposition (med ansvar efter [§ 361](#)). Ledelsesmedlemmer, der efterkommer en ugyldig beslutning, kan ikke påberåbe sig instruksen som ansvarsfrihedsgrund.

[§ 127, stk. 2](#) supplerer med et dokumentationskrav for enekapitalejeraftaler. Bestemmelsen har praktisk betydning i sager, hvor selskabets og hovedejers økonomi sammenblandes. Beslægtede problemstillinger

om værdioverførsler til kapitalejere behandles i praksisoversigterne om [ulovlige-kapitalejerlaan](#) – jf. bl.a. Højesterets dom i [BS-44644/2021-HJR](#) om beskatning af aktionærlån på mellemregningskonto – og i [koncerndefinition-bestemmende-indflydelse](#).

At den selskabsretlige ugyldighed kan få afledte virkninger uden for selskabsretten, illustreres af Højesterets kendelse i [BS-9045/2024-HJR](#) om den skatteretlige betydning af selskabsretlig ugyldighed og tilbagebetaling, som blev henvist til landsretten som 1. instans, og af Vestre Landsrets dom i [BS-54760/2024-VLR](#), hvor en skatteforhøjelse blev nedsat delvist efter civilretlig ugyldighed og tilbagebetaling af maskeret løn fra et stråmandsselskab.

LOV	Selskabsloven § 108	Selskabsloven § 127, stk. 1, 2	Selskabsloven § 361, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Skatteretlig betydning af selskabsretlig ugyldighed og tilbagebetaling: Henvvisning til landsretten som 1. instans 04.11.2024 Højesteret · Højesterets dom om beskatning af aktionærlån på mellemregningskonto trods løbende tilbagebetaling 08.02.2023 Landsretten · Vestre Landsret: Skatteforhøjelse nedsættes delvist efter civilretlig ugyldighed og tilbagebetaling af maskeret løn fra stråmandsselskab 03.10.2025		

§ 7 Søgsmål efter § 109: 3-månedersfristen, nulliteterne og 24-månedersreglen

[Selskabslovens § 109](#) er den processuelle nøgle til hele legalitetskontrollen. Efter [stk. 1](#) kan *en kapital ejer eller et medlem af ledelsen* anlægge sag vedrørende en generalforsamlingsbeslutning, som ikke er blevet til på lovlig måde, eller som er i strid med loven eller vedtægterne. Søgsmålskompetencen er altså både bredere end kapital ejerkredsen (ledelsesmedlemmer kan sagsøge) og snævrere end enhver interesseret.

Fristsystemet er todelt:

- **Hovedreglen:** Sag skal være anlagt senest 3 måneder efter beslutningen, ellers anses beslutningen for gyldig, jf. [§ 109, stk. 2](#).
- **Undtagelserne i § 109, stk. 3:** Fristen gælder ikke, når (1) beslutningen ikke lovligt kunne tages selv med samtlige kapitalejeres samtykke, (2) der kræves samtykke fra alle eller visse kapitalejere, og samtykket ikke er givet, (3) indkaldelsesreglerne er *væsentligt* tilsidesat, eller (4) kapital ejeren har haft rimelig grund til forsinkelsen og det ville være åbenbart urimeligt at anvende 3-månedersfristen – dog med en absolut yderfrist på 24 måneder efter beslutningen.

Retsvirkningen fremgår af [§ 109, stk. 4](#): retten skal kende beslutningen ugyldig eller ændre den. En ændring forudsætter dog, at der er nedlagt påstand herom, og at retten er i stand til at fastslå, hvilket indhold beslutningen rettelig skulle have haft. Dommen har virkning også for de kapitalejere, der ikke har anlagt sagen – dvs. den har erga omnes-virkning inden for kapital ejerkredsen.

De skarpeste udslag i praksis knytter sig til nr. 3 om indkaldelsesmangler. I Erhvervsankenævnets sag [04-117.797](#) medførte den omstændighed, at en mindretsaktionær ikke var indkaldt til den ordinære generalforsamling, at beslutningen om udlodning af 13 mio. kr. var ugyldig som *nullitet*. Tilsvarende blev det i Erhvervsankenævnets sag [2010-0022580](#) – hvor en anpartshaver gjorde gældende, at generalforsamlingen aldrig var afholdt eller var behæftet med væsentlige formelle mangler – præciseret, at spørgsmålet om ugyldighed hører under de civile domstole efter § 109.

Omvendt viser praksis, at en kapitalejer, der forholder sig passiv, kan fortabe sin indsigelse. I [BS-8992/2021-VLR](#) – en foreningsretlig sag med direkte overføringsværdi til fristtankegangen i § 109 – udtalte Vestre Landsret:

"Landsretten finder, at appellantens på den baggrund ved passivitet har fortabt retten til at gøre indsigelse mod gyldigheden af beslutningerne, som blev truffet på generalforsamlingerne den 8. oktober 2019 og den 10. september 2020."

Højesteret har i [Sag 116/2014](#) om en andelsboligforenings beslutning om at ophæve en boligafgiftsforhøjelse fastslået, at beslutningen hverken var ugyldig eller omstødelig, og Østre Landsret nåede i [BS-1343/2009-OLR](#) et tilsvarende resultat om gyldigheden af en generalforsamlingsbeslutning om nedlæggelse af en rørstruktur. Begge illustrerer den generelle linje: domstolene efterprøver, om beslutningen er blevet til på lovlig måde og holder sig inden for lovens og vedtægternes rammer – men går ikke ind i en forretningsmæssig rimelighedsprøvelse af flertallets valg.

LOV	Selskabsloven § 108	Selskabsloven § 109, stk. 1-4	
PRAKSIS	Højesteret · Andelsboligforenings beslutning om at ophæve boligafgiftsforhøjelse var hverken ugyldig eller omstødelig		29.09.2015
	Landsretten · Dom om gyldigheden af overdragelse af matrikelnummer til grundejerforening		01.03.2022
	Landsretten · Dom om gyldigheden af en generalforsamlingsbeslutning vedrørende nedlæggelse af rørstruktur til lysledernetværk		09.04.2010
	Erhvervsankenævnet · Afvisning af anmodning om ny årsrapport som følge af tvist om generalforsamlingens gyldighed		29.03.2011
	Erhvervsankenævnet · Generalforsamlingsbeslutning ugyldig som nullitet – Mindretsaktionær ikke indkaldt til ordinær generalforsamling medførte ugyldighed af udbyttebeslutning på 13 mio. kr.		06.05.2005

Registreringskontrol contra domstolsprøvelse:

§ 8 Erhvervsankenævnets faste linje i §§ 20 og 109-sager

Den mest omfangsrige praksis på området stammer ikke fra domstolene, men fra Erhvervsankenævnet, som gentagne gange har afgrænset, hvad Erhvervsstyrelsen *kan* prøve som registreringsmyndighed. Grundnormen er [selskabslovens § 20, stk. 1](#):

"Mener nogen bortset fra i tilfælde, der omfattes af § 109, at en registrering vedrørende en beslutning, som er truffet af stifterne, generalforsamlingen eller selskabets ledelse, er den pågældende til skade, hører spørgsmålet om sletning af registreringen under domstolene."

Sag skal anlægges mod selskabet senest 6 måneder efter registreringens offentliggørelse, jf. [§ 20, stk. 2](#).

Erhvervsankenævnet har på den baggrund udviklet en meget snæver adgang til administrativ udslettelse. I [19/04011](#) – hvor en person, der var 14 år på den påståede overdragelsestidspunkt, bestred at være legal ejer – citerede nævnet forarbejderne til selskabsloven:

"Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan alene administrativt ændre registreringer, hvis der er tale om en utilsigtet fejlskrift fra anmelders side [...] Tilsvarende kan der ske korrektioner af registreringer, der er foretaget i forbindelse med sagsbehandling i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis fejlen beror på en sagsbehandlerfejl. Det samme er tilfældet, hvis det registrerede åbenbart er en nullitet."

Styrelsens begrundelse blev tiltrådt:

"Erhvervsstyrelsen kan som registreringsmyndighed ikke foretage den nødvendige bevisvurdering af parternes påstande i forhold til, om du er ejer af selskabet."

Samme linje følger af [2010-0022580](#), hvor styrelsen udtalte, at den ikke kan gå ind i en bedømmelse, "som typisk vil kræve en bevisbedømmelse, som styrelsen som registreringsmyndighed ikke er pålagt at foretage", og at dirigentens underskrift på årsrapporten må lægges til grund. Tilsvarende resultater nåede nævnet i [20/06494](#) om ejer- og ledelsesregistreringer ved tvist om en anpartsoverdragelse, i [2006-0009492](#) om påstået ugyldige vedtægter, og – vedrørende ejerforhold fastslået ved dom om overdragelsespligt – i [24/10098](#).

Den principielt vigtigste afgørelse er [19/08127](#), hvor en ekstraordinær generalforsamling havde tvangsindløst en aktionær med henvisning til væsentlig misligholdelse af en ejeraftale. Erhvervsstyrelsen tilbagesendte registreringen, fordi vedtægterne ikke indeholdt hjemmel til indløsning, jf. [§ 29](#), [§ 69](#) og [§ 107, stk. 2](#), og fordi ejeraftaler efter [§ 82](#) ikke er bindende for selskabet. Erhvervsankenævnet ændrede afgørelsen: generalforsamlingen var formelt indkaldt og afholdt korrekt, beslutningen hvilede på et aftaleretligt grundlag, og registreringen kunne derfor ikke karakteriseres som en "åbenbar nullitet". Spørgsmålet om beslutningens materielle lovlighed måtte afgøres ved civil ret efter [§ 109, stk. 1](#).

Kompetencegrænsen går dog begge veje: nævnet har også omgjort styrelsens afgørelser, hvor styrelsen gik for langt i den afvisende retning. I [23/07043](#) omstødte nævnet et afslag på registrering af en selskabsstiftelse begrundet i utilstrækkelig dokumentation for faktisk ledelse, og i [22/14119](#) hjemviste nævnet en nægtelse af registrering af ejerforhold, samtidig med at lukningen for straksregistrering blev stadfæstet. Registreringspraksis rammes desuden af almindelige forvaltningsretlige krav: Folketingets Ombudsmand fandt i sagen om [ændret tidsmæssig prioritering ved registrering af "skuffeselskaber"](#) ikke grundlag for kritik af selve prioriteringen, men fandt det beklageligt, at den nye praksis blev indført med virkning for allerede indleverede anmeldelser uden at være kundgjort over for den berørte kreds – og at der konkret var sket usaglig forskelsbehandling af visse anmeldere.

Endelig sætter registreringskontrollen også grænser for selve selskabsformen: i [04P1-40110-00051-91](#) stadfæstede nævnet en nægtelse af at registrere et "a.m.b.a." med 0 kr. i indskudskapital og én ejer, fordi selskabet manglede andelskarakteristika og reelt lignede et kapitalselskab.

LOV

[Selskabsloven § 15, stk. 2](#)
[Selskabsloven § 20, stk. 1, 2](#)
[Selskabsloven § 82](#)
[Selskabsloven § 107, stk. 2](#)
[Selskabsloven § 109, stk. 1](#)

PRAKSIS

Erhvervsankenævnet · Erhvervsstyrelsens manglende hjemmel til administrativ registrering af ejerforhold på baggrund af dom om overdragelsespligt

03.07.2025

Erhvervsankenævnet · Erhvervsankenævnet omstøder Erhvervsstyrelsens afslag på registrering af selskabsstiftelse grundet utilstrækkelig dokumentation for faktisk ledelse

06.12.2023

Erhvervsankenævnet · Hjemvisning af nægtelse af registrering af ejerforhold og stadfæstelse af lukning for straksregistrering	09.02.2023
Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af Erhvervsstyrelsens afslag på administrativ udslettelse af ejer- og ledelsesregistreringer ved tvist om anpartsoverdragelse	22.12.2021
Erhvervsankenævnet · Erhvervsankenævnets kendelse om administrativ udslettelse af ejerregistrering i B A/S	28.09.2021
Erhvervsankenævnet · Erhvervsankenævnet stadfæster afvisning af administrativ sletning af legal ejer i ApS – domstolsprøvelse nødvendig	24.02.2020
Erhvervsankenævnet · Afvisning af anmodning om ny årsrapport som følge af tvist om generalforsamlingens gyldighed	29.03.2011
Erhvervsankenævnet · Erhvervsankenævnet: Ikke grundlag for administrativt at ophæve registrering af ugyldige vedtægter i aktieselskab	21.11.2007
Erhvervsankenævnet · Afvisning af registrering af selskab med begrænset ansvar pga. manglende andelskarakteristika og lighed med aktieselskaber	07.01.1993

§ 9 Minoritetens redskaber: ekstraordinær generalforsamling (§§ 89 og 93) og minoritetsrevisor (§ 144, stk. 3)

Generalklausulen virker sammen med en række konkrete minoritetsbeføjelser, som netop *sikrer adgangen til* organkompetencen.

Ekstraordinær generalforsamling. Efter § 89, stk. 2 kan *enhver* anpartshaver forlange ekstraordinær generalforsamling afholdt, mens aktionærer efter § 89, stk. 3 skal repræsentere 5 pct. af kapitalen (eller den mindre brøkdel, vedtægterne måtte bestemme). Generalforsamlingen skal indkaldes senest 2 uger efter, at det er forlangt. Undlader det centrale ledelsesorgan at indkalde, indkalder Erhvervsstyrelsen efter § 93, stk. 2 på anmodning fra et ledelsesmedlem, den generalforsamlingsvalgte revisor eller en kapitalejer, og styrelsen kan fastsætte dagsordenen. Styrelsen kan efter § 93, stk. 3 udpege dirigenten og kræve ejerbog og protokoller udleveret.

Erhvervsankenævnet har præciseret, hvor langt styrelsens prøvelse rækker, når ejerforholdet er omtvistet:

- I [2015-12582](#) havde et pengeinstitut som panthaver tiltrådt samtlige rettigheder over de pantsatte anparter efter misligholdelse. Nævnet omgjorde styrelsens afslag og udtalte:

"Herefter, og da det klart fremgår af pantsætningserklæringen, at panthaver i tilfælde af misligholdelse kan udøve alle pantsætters rettigheder over det pantsatte, herunder stemmeretten knyttet til de pantsatte kapitalandele, finder Erhvervsankenævnet [...] at det uden en nærmere bevismæssig bedømmelse og afvejning kan lægges til grund, at K A/S som panthaver har anmeldt og dokumenteret sin erhvervelse."

- I [2015-14493](#) blev styrelsen pålagt at behandle en indkaldelsesanmodning på ny, selv om en retssag om en voldgiftskendelses gyldighed verserede: voldgiftskendelsen var bindende mellem parterne, byretten havde nægtet søgsmålet opsættende virkning, og klageren måtte derfor anses for at have kapitalejerrettighederne efter § 49 og § 89, stk. 2. Styrelsens tidligere beslutning om at blokere for registreringer efter § 16, stk. 3 ændrede ikke pligten.
- Omvendt afviste nævnet i [17/00154](#) en klage over et afslag på indkaldelse efter § 93.

Minoritetsrevisor. Efter § 144, stk. 3 kan en kapitalejer kræve, at Erhvervsstyrelsen udnævner en yderligere godkendt revisor, hvis kapitalejere med mindst 1/10 af kapitalen har stemt herfor på en generalforsamling med

revisorvalg på dagsordenen, og kravet fremsættes senest 2 uger efter. I [21/04258](#) stadfæstede nævnet et afslag, fordi der var reel tvist om, hvorvidt klageren ejede mere end 10 pct.:

"[...] en afgørelse af tvisten vedrørende adkomsten til selskabet henhører under domstolene, da en afklaring af ejerforholdene vil kræve en nærmere bevisvurdering m.v., hvilket falder uden for Erhvervsstyrelsens kompetence."

Hvor betingelserne derimod er opfyldt, er styrelsens skøn over *hvem* der udnævnes ikke frit. I [99-71.903](#) fastslog nævnet, at det ikke i sig selv vækker tvivl om uafhængigheden, at andre revisorer i samme revisionsselskab reviderer konkurrerende virksomheder, men at styrelsen skal forholde sig sagligt til begge parter indsigelser – sagen blev hjemvist, fordi styrelsen havde behandlet selskabets indsigelser mod minoritetens kandidat, men ikke minoritetens indsigelser mod styrelsens egen kandidat.

Dertil kommer, at vedtægts- eller aftalebestemmelser, der begrænser generalforsamlingens revisorvalg til bestemte kategorier af eller lister over revisorer, udtrykkeligt er ugyldige, jf. [§ 144, stk. 2](#). Revisors selvstændige ansvar behandles i praksisoversigten om [revisoransvar](#).

LOV

[Selskabsloven § 49](#)[Selskabsloven § 89, stk. 2, 3](#)[Selskabsloven § 93, stk. 2, 3](#)[Selskabsloven § 144, stk. 2, 3](#)

PRAKSIS	Erhvervsankenævnet · Stadfæstelse af afslag på udpegning af minoritetsrevisor grundet tvivl om ejerforhold	15.03.2022
	Erhvervsankenævnet · Afvisning af klage over Erhvervsstyrelsens afslag på at indkalde til ekstraordinær generalforsamling efter selskabslovens § 93	28.09.2017
	Erhvervsankenævnet · Erhvervsstyrelsens pligt til at indkalde til ekstraordinær generalforsamling under verserende ejertvist	23.06.2016
	Erhvervsankenævnet · Erhvervsstyrelsens pligt til indkaldelse af ekstraordinær generalforsamling ved dokumenteret panthaverret	26.04.2016
	Erhvervsankenævnet · Udnævnelse af minoritetsrevisor: Erhvervsankenævnet hjemviser sag om tilsidesættelse af minoritetsaktionærs forslag til revisor	27.10.2000

§ 10 Vedtægtsændringer, kvalificerede flertalskrav og ejeraftalers begrænsede selskabsretlige virkning

Generalklausulen har sin største praktiske betydning, hvor flertallet ændrer vedtægterne. Flertalskravene i [§ 106](#) og [§ 107](#) udgør minoritetens formelle værn, mens [§ 108](#) er det materielle:

Beslutningstype	Krav
Almindelig vedtægtsændring, § 106, stk. 1	Mindst 2/3 af både afgivne stemmer og repræsenteret kapital
Forøgelse af kapitalejernes forpligtelser, § 107, stk. 1	Enstemmighed blandt samtlige kapitalejere
Bla.a. begrænsning af udbyttet til fordel for andre end kapitalejere og medarbejdere, indskrænkning af omsættelighed, pligtsmessig indløsning, stemmeretsbegrænsning, spaltning uden forholdsmæssig vederlæggelse, fremmedsproget generalforsamling, § 107, stk. 2, nr. 1-7	Mindst 9/10 af både afgivne stemmer og repræsenteret kapital
Forskydning af retsforholdet mellem kapitalklasser, § 107, stk. 3	Mindst 2/3 af den kapitalklasse, hvis retsstilling forringes

Erhvervsstyrelsens registreringskontrol af vedtægter er formel, men ikke indholdsløs. I [94-23.064](#) blev vedtægtsændringer ved en omdannelse til aktieselskab afvist på grund af uklarhed om erhvervelse af egne aktier

og et ubestemt generalforsamlingssted. Omvendt afviste nævnet i [04-201.488](#) en klage fra en aktionær over registreringen af en vedtægtsændring om tvangsindløsning af minoritetsaktionærer, fordi aktionæren ikke var klageberettiget – endnu et udslag af, at den materielle prøvelse hører hjemme i et § 109-søgsmål.

En selvstændig begrænsning følger af [§ 82](#):

"Ejeraftaler er ikke bindende for kapitalsekskabet og de beslutninger, der træffes af generalforsamlingen."

Bestemmelsen betyder ikke, at ejeraftalen er uden virkning – den er fortsat bindende *mellem parterne* – men at den ikke i sig selv kan begrunde selskabsretlige retsvirkninger. Erhvervsankenævnet præciserede i [19/08127](#), at en generalforsamlingsbeslutning, der de facto efterlever en ejeraftale, ikke af den grund er en åbenbar nullitet; spørgsmålet om, hvorvidt indløsningen materielt var lovlig – herunder om den krævede vedtægts hjemmel efter §§ 29, 69 og 107, stk. 2, eller alene kunne ske ved dom efter [§ 362, stk. 2](#) – måtte afgøres af domstolene. Sø- og Handelsrettens dom i [H-57-05](#) om kapitalforhøjelse i strid med en aktionæroverenskomst viser den aftaleretlige side af samme konflikt.

Endelig kan generalforsamlingen efter [§ 76, stk. 2-3](#) fravige lovens og vedtægternes form- og fristkrav ved enighed – konkret ved samtlige kapitalejeres enighed, eller generelt ved en enstemmig vedtægtsbestemmelse. Adgangen er dog afskåret for statslige aktieselskaber og børsnoterede selskaber, jf. [§ 76, stk. 5](#), og kapitalejere med mere end 10 pct. af kapitalen kan altid kræve fysisk fremmøde.

LOV

[Selskabsloven § 76, stk. 2-5](#)
[Selskabsloven § 82](#)
[Selskabsloven § 106, stk. 1, 2](#)
[Selskabsloven § 107, stk. 1-3](#)

PRAKSIS	Sø- og Handelsretten · Kapitalforhøjelse i strid med aktionæroverenskomst – Sø- og Handelsrettens dom	15.11.2006
	Erhvervsankenævnet · Erhvervsankenævnets kendelse om administrativ udslettelse af ejerregistrering i B A/S	28.09.2021
	Erhvervsankenævnet · Aktionær ikke klageberettiget over registrering af vedtægtsændring om tvangsindløsning af minoritetsaktionærer	01.07.2005
	Erhvervsankenævnet · Vedtægtsændringer ved omdannelse til aktieselskab afvist på grund af uklarhed om erhvervelse af egne aktier og ubestemt generalforsamlingssted	03.04.1995

§ 11 Sanktioner bag generalklausulen: opløsning ved dom (§ 230) og kapitalejerens erstatnings- og indløsningsbeføjelser

Ugyldighed efter § 109 er ikke den eneste retsvirkning af en overtrædelse af generalklausulen. Forarbejderne til § 108 opregner selv to skærpede sanktionsspor.

Opløsning ved dom. [Selskabslovens § 230](#) bestemmer, at retten kan tvangsopløse selskabet, hvis kapitalejere forsætligt har medvirket til en generalforsamlingsbeslutning i strid med § 108 eller på anden måde har misbrugt deres indflydelse eller medvirket til overtrædelse af loven eller vedtægterne – forudsat at der "som følge af misbrugets varighed eller af andre grunde er særlig anledning hertil", og at påstanden nedlægges af kapitalejere, der repræsenterer mindst 1/10 af selskabskapitalen. Forarbejderne til § 108 beskriver bestemmelsen som en skærpelse rettet mod "den forsætlige overtrædelse" og forbeholder den "grove tilfælde".

Erstatning og indløsning. Forarbejderne henviser dernæst til [selskabslovens § 377](#), hvorefter en kapitalejer skal erstatte tab, som den pågældende forsætligt eller groft uagtsomt har tilføjet selskabet, andre kapitalejere

eller tredjemand. Er der derudover fare for fortsat misbrug, kan retten tilpligte den skadevoldende kapitalejer at indløse den skadelidtes kapitalandele – eller at sælge sine egne til de øvrige kapitalejere eller selskabet – til en pris, der fastsættes under hensyn til selskabets økonomiske stilling og hvad der i øvrigt findes rimeligt. Bestemmelsens ordlyd stammer fra den oprindelige selskabslov (lovforslag L 170, 2008-09) og er endnu ikke rullet ind i den konsoliderede lovtekst i vores database; den bør derfor kontrolleres mod lovbekendtgørelsen inden brug i en konkret sag.

Sanktionsstigen kan skitseres således:

Retsvirkning	Hjemmel	Betingelse
Ugyldighed eller ændring af beslutningen	§ 109, stk. 4	Beslutning i strid med lov/vedtægter, sag anlagt rettidigt
Ledelsens pligt til ikke at efterkomme beslutningen	§ 127, stk. 1	Beslutningen ugyldig som stridende mod lov/vedtægter
Erstatningsansvar for ledelsen	§ 361, stk. 1	Forsætlig eller uagtsom skadevoldelse under hvervet
Erstatning/indløsning fra kapitalejer	§ 377	Forsæt eller grov uagtsomhed, ved indløsning tillige fare for fortsat misbrug
Tvangsopløsning ved dom	§ 230	Forsætlig medvirken/misbrug, særlig anledning, påstand fra 1/10 af kapitalen

Selve ansvarsbedømmelsen af ledelsen – culpanormen, business judgment rule og ansvarsfordelingen mellem organerne – falder uden for denne oversigt og behandles i praksisoversigten om [bestyrelsesansvar](#).

LOV

[Selskabsloven § 109, stk. 4](#)
[Selskabsloven § 127, stk. 1](#)
[Selskabsloven § 230](#)
[Selskabsloven § 361, stk. 1](#)

Børsnoterede selskaber: redegørelse for virksomhedsledelse, § 12 mangfoldighed og say-on-pay

For selskaber med værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked suppleres selskabslovens organmodel af en oplysningsbaseret governance-regulering, der bygger på "følg eller forklar"-princippet.

Redegørelse for virksomhedsledelse. Efter [årsregnskabslovens § 107 b, stk. 1](#) skal virksomheden oplyse, hvilken kodeks for virksomhedsledelse den er omfattet af, hvor kodeksen er tilgængelig, hvilke dele den fraviger og grundene hertil, eller grundene til slet ikke at anvende kodeksen. Redegørelsen skal desuden beskrive hovedelementerne i de interne kontrol- og risikostyringssystemer i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen samt sammensætningen af virksomhedens ledelsesorganer og deres udvalg og disses funktion, jf. [§ 107 b, stk. 1, nr. 6-7](#). Redegørelsen kan efter [§ 107 b, stk. 4](#) placeres på virksomhedens hjemmeside med henvisning i ledelsesberetningen, efter regler fastsat af Erhvervsstyrelsen.

Redegørelseskravet spejler § 115-pligterne: hvad bestyrelsen internt skal påse efter [§ 115, nr. 2](#), skal den store børsnoterede virksomhed eksternt redegøre for.

Mangfoldighed. Efter [årsregnskabslovens § 107 d](#) skal store børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber redegøre for mangfoldighedspolitikken for ledelsessammensætningen – for så vidt angår køn og

andre aspekter som alder, handicap eller uddannelses- og erhvervsmæssig baggrund – med oplysning om mål, gennemførelse og resultater, jf. § 107 d, stk. 4. Har virksomheden ingen politik, skal ledelsesberetningen forklare hvorfor, jf. § 107 d, stk. 6.

Ligebehandlingsnævnet har taget stilling til den selskabsretlige lovlighed af sådanne måltal. I [afgørelsen af 27. november 2014 om målsætninger for kønsfordeling i private bestyrelser](#) fandt nævnet, at en målsætning om mindst 40 pct. kvinder blandt de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer ikke var ulovlig forskelsbehandling. Nævnet lagde vægt på, at der ikke var tale om en fast, ufravigelig kvote, men en hensigtserklæring, at kandidater af begge køn fortsat skulle opfylde de samme kompetencekrav, og – selskabsretligt centralt – at det er *generalforsamlingen*, ikke bestyrelsen, der træffer den endelige beslutning om valg af medlemmer. Erhvervsstyrelsen offentliggjorde i marts 2026 en [vejledning til børsnoterede selskaber om reglerne i kønsbalanceoven](#), der beskriver de nye rammer for kønssammensætningen i de omfattede selskabers ledelsesorganer.

Say-on-pay. Kompetencen over ledelsesaflønning er delt. Efter [selskabslovens § 139, stk. 1](#) skal det øverste ledelsesorgan i børsnoterede aktieselskaber udarbejde en vederlagspolitik, og aktionærerne stemmer om den ved enhver væsentlig ændring og mindst hvert fjerde år, jf. [§ 139, stk. 2](#). Godkendes politikken ikke, skal ledelsen fremsætte et ændret forslag senest på den følgende ordinære generalforsamling, mens selskabet i mellemtiden kan aflønne efter gældende praksis, jf. [§ 139, stk. 4](#). Konkrete aftaler skal overholde den gældende politik, jf. [§ 139, stk. 3](#), og indholdskravene fremgår af [§ 139 a](#) – herunder at politikken kun kan fraviges midlertidigt og under særlige omstændigheder, hvis politikken selv beskriver de proceduremæssige betingelser, jf. [§ 139 a, stk. 5](#).

Vederlagsrapporten efter [§ 139 b](#) udarbejdes af det *centrale* ledelsesorgan, jf. [§ 139 b, stk. 2](#), og forelægges generalforsamlingen til en **vejledende** afstemning, jf. [§ 139 b, stk. 4](#) – små og mellemstore aktieselskaber kan nøjes med en drøftelse, jf. [§ 139 b, stk. 5](#). Selskabet skal i den efterfølgende rapport forklare, hvordan der er taget hensyn til afstemningen eller drøftelsen. Kompetencefordelingen er dermed asymmetrisk: politikken er bindende godkendt af generalforsamlingen, mens rapporten alene undergives en vejledende afstemning.

LOV

[Selskabsloven § 139, stk. 1-4](#)[Selskabsloven § 139a, stk. 1, 5](#)[Selskabsloven § 139b, stk. 2, 4, 5](#)[Årsregnskabsloven § 107b, stk. 1](#)[Årsregnskabsloven § 107d, stk. 1, 4, 6](#)

PRAKSIS

Ligebehandlingsnævnet · Lovligheden af målsætninger for kønsfordeling i private bestyrelser

27.11.2014

§ 13 Voldgift i ledelsestvister – Højesterets dom i BS-49652/2025-HJR

Den vigtigste nyere højesteretsafgørelse på området angår grænsefladen mellem generalforsamlingens søgsmålkompetence efter [§ 364, stk. 1](#) og adgangen til at aftale voldgift med ledelsesmedlemmer.

I [BS-49652/2025-HJR](#) havde to bestyrelsesmedlemmer indgået *Non-Executive Director Agreements* med selskabet, underskrevet på selskabets vegne af den daværende bestyrelsesformand. Aftalerne indeholdt voldgiftsklausuler under Voldgiftsinstituttets regler. Efter selskabets konkurs anlagde konkursboet erstatningssag ved domstolene efter [§ 361, stk. 1](#), og bestyrelsesmedlemmerne påstod sagen afvist.

Højesteret fastslog for det første, at hverken selskabsloven eller voldgiftsloven udelukker, at et selskab og et bestyrelsesmedlem aftaler voldgift om selskabets eventuelle erstatningskrav – voldgift kan aftales, medmindre

der foreligger omstændigheder eller hensyn, som gør voldgiftsbehandling betænkelig. For det andet afviste Højesteret konkursboets anbringende om, at generalforsamlingens kompetence efter § 364, stk. 1, skulle være til hinder herfor:

"Der er ikke efter ordlyden af bestemmelsen grundlag for at antage, at indgåelse af en aftale om voldgift med et bestyrelsesmedlem er omfattet af generalforsamlingens kompetence. Heller ikke bestemmelsens forarbejder kan føre til, at voldgiftsaftaler er omfattet."

Højesteret understregede dog, at der ikke hermed var taget stilling til, om klausulerne måtte kræve generalforsamlingens godkendelse på et *andet* grundlag – et forbehold, der er værd at bemærke, netop fordi aftalerne var underskrevet af bestyrelsesformanden på selskabets vegne, jf. inhabilitetsreglen i § 131.

For det tredje afviste Højesteret, at kravet havde konkursretlig karakter og dermed faldt uden for selskabets rådighed:

"Konkursboets krav er dermed baseret på, at boet er indtrådt i selskabets retstilling over for A og B. Der er således ikke tale om et krav, der er opstået ved konkursen, eller som støttes på rettigheder eller beføjelser, der alene tilkommer et konkursbo, og som derfor ikke er undergivet skyldnerens (selskabets) rådighed."

Sagen blev afvist fra domstolene, jf. [voldgiftsloven § 8](#), med den konsekvens, at ansvarssagen skal føres ved voldgift.

Dommen indgår i en bredere linje om vedtagelse og rækkevidde af voldgiftsaftaler i erhvervsforhold. Højesteret fastslog allerede i [BS-441/2007-HJR](#), at en udtrykkelig henvisning til en brancheforenings standardvilkår mellem professionelle parter med tilstrækkelig klarhed vedtager de deri indeholdte voldgiftsklausuler, mens [BS-92/2020-HJR](#) illustrerer de snævre rammer for efterfølgende tilsidesættelse af en voldgiftskendelse. Endelig viser Sø- og Handelsrettens kendelse i [Sag BS-38752/2021-SHR](#) om saglig kompetence i en sag om tilbudspligt ved aktieoverdragelse, at også valget af *forum* ofte er første slagmark i selskabsretlige tvister.

LOV

[Selskabsloven § 131](#)
[Selskabsloven § 361, stk. 1](#)
[Selskabsloven § 364, stk. 1](#)
[Voldgiftsloven § 8](#)

PRAKSIS	Højesteret · Voldgiftsklausul i bestyrelsesaftale er gyldig og binder konkursbo – selskabslovens § 364, stk. 1 begrænser ikke adgangen til at aftale voldgift	17.04.2026
	Højesteret · Højesterets dom om tilsidesættelse af voldgiftskendelse	17.01.2022
	Højesteret · Sag om afvisning af sag fra domstolene grundet aftale om voldgift	13.01.2009
	Sø- og Handelsretten · Sag om saglig kompetence - Internationale erhvervsforhold og tilbudspligt ved aktieoverdragelse	08.04.2022

Sammenfatning: sådan læser domstole og nævn

§ 14 kompetencefordelingen

Praksis tegner et konsistent billede af, hvordan den selskabsretlige governance-ramme håndhæves.

1. Kompetencen er organbundet og kan ikke omgås. Kapitalejerne beslutter på generalforsamlingen (§ 76, stk. 1); bestyrelsen varetager den overordnede ledelse og kontrollen med direktionen (§§ 111 og 115); direktionen den daglige ledelse inden for grænsen "usædvanlig art eller stor betydning" (§ 117, stk. 1). I aktieselskaber sikres adskillelsen strukturelt ved forbuddet mod direktør-formænd og ved kravet om et flertal af ikke-direktører.

2. Legalitetskontrollen er materiel, men tilbageholdende. Generalklausulen i § 108 er objektiveret – der kræves ikke bevis for subjektivt misbrug – men tærsklen er høj: egnetheden skal være *åbenbar*, og fordelingen skal være *utilbørlig* i form af en helt eller delvist vederlagsfri formueforskydning. Østre Landsrets stadfæstelse af elevatormodellen i [BS-10621/2023-OLR](#) viser, at en byrdefuld, men formelt korrekt kapitalbeslutning ikke uden videre tilsidesættes.

3. Formalia kan være afgørende. Hvor § 108 sjældent bærer et søgsmål alene, slår indkaldelses- og procedurefejl ofte igennem: manglende indkaldelse af en mindretalskapitalejer gjorde en udbyttebeslutning på 13 mio. kr. til en nullitet i Erhvervsankenævnets sag [04-117.797](#), og § 109, stk. 3, nr. 3 suspenderer i den situation 3-månedersfristen.

4. Fristerne disciplinerer. 3-månedersfristen i § 109, stk. 2, 24-månedersgrænsen i § 109, stk. 3, nr. 4 og 6-månedersfristen for registreringsøgsmål i § 20, stk. 2 forudsætter, at minoriteten reagerer hurtigt – og passivitet kan selvstændigt fortabe indsigtelsen, jf. [BS-8992/2021-VLR](#).

5. Erhvervsstyrelsen prøver form, domstolene prøver realitet. Adgangen til administrativ udslettelse er reserveret til fejlskrift, sagsbehandlerfejl og åbenbare nulliteter, jf. [19/04011](#) og [19/08127](#). Er der behov for bevisbedømmelse, henvises parterne til domstolene efter §§ 20 og 109.

6. Styrelsen har omvendt pligter, den ikke kan unddrage sig. Når en kapitalejer eller panthaver har dokumenteret sin ret uden nærmere bevisbedømmelse, skal styrelsen indkalde til ekstraordinær generalforsamling efter § 93, stk. 2, jf. [2015-12582](#) og [2015-14493](#).

7. Aftalefrihed rækker langt – men ikke ind i organkompetencen. Ejeraftaler binder ikke selskabet eller generalforsamlingen (§ 82), mens voldgiftsaftaler om ledelsens erstatningsansvar er gyldige og ikke afskæres af § 364, stk. 1, jf. [BS-49652/2025-HJR](#).

Retsgrundlaget er stabilt: selskabsloven er senest konsolideret pr. 1. april 2025, og der er ingen vedtagne, ikke-konsoliderede ændringer til § 108.

LOV

[Selskabsloven § 20, stk. 2](#)[Selskabsloven § 82](#)[Selskabsloven § 93, stk. 2](#)[Selskabsloven § 108](#)[Selskabsloven § 109, stk. 2, 3](#)[Selskabsloven § 364, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Voldgiftsklausul i bestyrelsesaftale er gyldig og binder konkursbo – selskabslovens § 364, stk. 1 begrænser ikke adgangen til at aftale voldgift	17.04.2026
	Landsretten · Stadfæstelse af elevatormodel i BCHG Holding A/S: Kapitalnedskrivning og fravigelse af fortegningsret under Covid-19 krisen	07.01.2025
	Landsretten · Dom om gyldigheden af overdragelse af matrikelnummer til grundejerforening	01.03.2022
	Erhvervsankenævnet · Erhvervsankenævnets kendelse om administrativ udslettelse af ejerregistrering i B A/S	28.09.2021
	Erhvervsankenævnet · Erhvervsankenævnet stadfæster afvisning af administrativ sletning af legal ejer i ApS – domstolsprøvelse nødvendig	24.02.2020
	Erhvervsankenævnet · Erhvervsstyrelsens pligt til at indkalde til ekstraordinær generalforsamling under verserende ejertvist	23.06.2016
	Erhvervsankenævnet · Erhvervsstyrelsens pligt til indkaldelse af ekstraordinær generalforsamling ved dokumenteret panthaverret	26.04.2016
	Erhvervsankenævnet · Generalforsamlingsbeslutning ugyldig som nullitet – Mindretalsaktionær ikke indkaldt til ordinær generalforsamling medførte ugyldighed af udbyttebeslutning på 13 mio. kr.	06.05.2005

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Selskabsloven § 106	stk. 1	Selskabsloven § 108	
Selskabsloven § 109	stk. 1-4	Selskabsloven § 111	stk. 1
Selskabsloven § 115		Selskabsloven § 127	stk. 1
Selskabsloven § 230			

MATERIALE Citerede afgørelser

34 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

6

17.04.2026	Voldgiftsklausul i bestyrelsesaftale er gyldig og binder konkursbo – selskabslovens § 364, stk. 1 begrænser ikke adgangen til at aftale voldgift	49652-2025
04.11.2024	Skatteretlig betydning af selskabsretlig ugyldighed og tilbagebetaling: Henvisning til landsretten som 1. instans	9045-2024
08.02.2023	Højesterets dom om beskatning af aktionærlån på mellemregningskonto trods løbende tilbagebetaling	bs-44644-2021-hjr
17.01.2022	Højesterets dom om tilsidesættelse af voldgiftskendelse	2730-3251
29.09.2015	Andelsboligforenings beslutning om at ophæve boligafgiftsforhøjelse var hverken ugyldig eller omstødelig	116-2014
13.01.2009	Sag om afvisning af sag fra domstolene grundet aftale om voldgift	573-662

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

4

03.10.2025	Vestre Landsret: Skatteforhøjelse nedsættes delvist efter civilretlig ugyldighed og tilbagebetaling af maskeret løn fra stråmandsselskab	10815-13883
07.01.2025	Stadfæstelse af elevatormodel i BCHG Holding A/S: Kapitalnedskrivning og fravigelse af fortegningsret under Covid-19 krisen	10359-12181
01.03.2022	Dom om gyldigheden af overdragelse af matrikelnummer til grundejerforening	1852-2207
09.04.2010	Dom om gyldigheden af en generalforsamlingsbeslutning vedrørende nedlæggelse af rørstruktur til lysledernetværk	4611-5537

SØ- OG HANDELSRETTE · SPECIALRET

2

08.04.2022	Sag om saglig kompetence - Internationale erhvervsforhold og tilbudspligt ved aktieoverdragelse	Sag BS-38752/2021-SHR
15.11.2006	Kapitalforhøjelse i strid med aktionæroverenskomst – Sø- og Handelsrettens dom	H-57-05

ERHVERVSANKENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

17

03.07.2025	Erhvervsstyrelsens manglende hjemmel til administrativ registrering af ejerforhold på baggrund af dom om overdragelsespligt	24/10098
------------	---	----------

06.12.2023	Erhvervsankenævnet omstøder Erhvervsstyrelsens afslag på registrering af selskabsstiftelse grundet utilstrækkelig dokumentation for faktisk ledelse	23/07043
09.02.2023	Hjemvisning af nægtelse af registrering af ejerforhold og stadfæstelse af lukning for straksregistrering	22/14119
15.03.2022	Stadfæstelse af afslag på udpegning af minoritetsrevisor grundet tvivl om ejerforhold	21/04258
22.12.2021	Stadfæstelse af Erhvervsstyrelsens afslag på administrativ udslettelse af ejer- og ledelsesregistreringer ved tvist om anpartsoverdragelse	20/06494
28.09.2021	Erhvervsankenævnets kendelse om administrativ udslettelse af ejerregistrering i B A/S	19/08127
24.02.2020	Erhvervsankenævnet stadfæster afvisning af administrativ sletning af legal ejer i ApS – domstolsprøvelse nødvendig	19/04011
28.09.2017	Afvisning af klage over Erhvervsstyrelsens afslag på at indkalde til ekstraordinær generalforsamling efter selskabslovens § 93	17/00154
23.06.2016	Erhvervsstyrelsens pligt til at indkalde til ekstraordinær generalforsamling under verserende ejertvist	2015-14493
26.04.2016	Erhvervsstyrelsens pligt til indkaldelse af ekstraordinær generalforsamling ved dokumenteret panthaverret	2015-12582
29.03.2011	Afvisning af anmodning om ny årsrapport som følge af tvist om generalforsamlingens gyldighed	2010-0022580
21.11.2007	Erhvervsankenævnet: Ikke grundlag for administrativt at ophæve registrering af ugyldige vedtægter i aktieselskab	2006-0009492
01.07.2005	Aktionær ikke klageberettiget over registrering af vedtægtsændring om tvangsindløsning af minoritetsaktionærer	04-201.488
06.05.2005	Generalforsamlingsbeslutning ugyldig som nullitet – Mindretalsaktionær ikke indkaldt til ordinær generalforsamling medførte ugyldighed af udbyttebeslutning på 13 mio. kr.	04-117.797
27.10.2000	Udnævnelse af minoritetsrevisor: Erhvervsankenævnet hjemviser sag om tilsidesættelse af minoritetsaktionærs forslag til revisor	99-71.903
03.04.1995	Vedtægtsændringer ved omdannelse til aktieselskab afvist på grund af uklarhed om erhvervelse af egne aktier og ubestemt generalforsamlingssted	94-23.064
07.01.1993	Afvisning af registrering af selskab med begrænset ansvar pga. manglende andelskarakteristika og lighed med aktieselskaber	04-P1-40110-00051-91

LIGEBEHANDLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

4

30.04.2024	Spørgsmål om aldersdiskrimination ved valg til pensionskassebestyrelse faldt uden for Ligebehandlingsnævnets kompetence	22-8351
30.04.2016	Ligebehandlingsnævnets afvisning af klage om kønsfordeling i aktionærråd og bestyrelse	2015-6811-12032
27.11.2014	Lovligheden af målsætninger for kønsfordeling i private bestyrelser	

27.11.2014 Afvisning af sag om påstået kønskrav til bestyrelsesposter i kvindekrisecenter

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

1

20.12.2023 Kontrolafgift fastholdt for parkering på stregen ved Aros i Aarhus

park-3251

FORARBEJDE Betænkninger

2 referencer

Børsnoterede selskaber – Oplysningspligt, navneaktier, nominee-ordningen, kontrol (Betænkning nr. 1230)

nr. 1230 · 1992 · Industriministeriet

Betænkning om en fællesnordisk aktieselskabslovgivning (Betænkning nr. 540)

nr. 540 · 1969 · Handelsministeriet